

Radu-Illarion Munteanu, numit de prieteni RIM, a publicat volume de proză, poezie, eseuri, cronici de film, povești pentru copii și jurnale de călătorie. Așa cum am mai scris și altădată, în ultimul gen literar îl văd simțindu-se cel mai bine. Jurnalul de călătorie îi permite să mozaicheze, elegant, pagini de proză cu momente de poezie, crochiuri eseistice cu comentarii de specialitate, ironia subtilă cu umorul sec, grotescul cu puseuri sentimentale bine temperate. Plus constante conotații culturale, uneori chiar enciclopedice.

RIM e capabil să scrie un jurnal de călătorii... fără să facă nici cea mai mică deplasare: scufundat într-o bibliotecă, precum Borges, rotindu-se în jurul propriului său craniu, precum Karinthy Frigyes ori autoexilat, pe motive textualisto-postmoderniste, într-o curte interioară, precum Mircea Nedelciu.

Paginile de jurnal ale călătorului RIM produc, constant, plăcute surprize cititorului și îi provoacă, până la capăt, curiozitatea. Părerea mea...

PARALITERARIA

Radu Țuculescu

ISBN 978-606-799-152-9

Radu-Illarion Munteanu • DEASUPRA APELOR, TRECĂTORI ȘI PĂMÂNTURI

Radu-Illarion Munteanu

DEASUPRA APELOR, TRECĂTORI ȘI PĂMÂNTURI

LIMES

Radu-Illarion Munteanu s-a născut pe 10 iunie 1946, la Vulcan, jud. Hunedoara. Fizician. Fost cercetător științific, fost redactor LiterNet.ro, pensionar. Membru al Uniunii Scriitorilor din România. Debut în volum: *Glissando* (2001). Alte 15 volume de proză, eseuri (inclusiv de cinema), jurnale de călătorie, aforisme, povestiri, cronică literară. Între acestea: *Călătorul de serviciu* (2008), *De la parcul papagalilor la grădina Getsimani* (2012). Publică, în aceeași perioadă, texte de același gen, în periodice culturale online și tipărite. Prezent în antologii de proză românească, alcătuite de Horia Gârbea: *Repetiție fără orchestră* (2004), *Farse, lacrimi și o găleată de sânge* (2008), *1312 sirene* (2017) ș.a. Contribuie, alături de colegii de promoție, la volumele: *NOI. Fizicieni în căutarea timpului trecut* (2011), *NOI. Fizicieni și timpul regăsit* (2012), *NOI. Fizicieni și poveștile trecutului* (2015).

Blog: www.oldermsix.info

Radu-Ilarion Munteanu

DEASUPRA APELOR,
TRECĂTORI ȘI
PĂMÂNTURI

LIMES
2018

Colecția PARALITERARIA

Editor: MIRCEA PETEAN

Coperta: DINU VIRGIL

Desenul de pe coperta IV: © LIVIU OVIDIU PENEA

© Editura Limes, 2018, pentru prezenta versiune

Str. Castanilor, 3

407280, Florești, jud. Cluj

Tel. Fax: 0264-544109; 0723/194022

e-mail: edituralimes2008@yahoo.com

www.edituralimes.ro

ISBN 978-606-799-152-9

CUVÂNT ÎNAINTE

Cine, dintre cititorii acestei cărți, își mai amintește ce va fi citit în predoslovie la cea precedentă, *De la parcul papagalilor la grădina Getsimani* (Editura Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, 2012) îl va amenda prompt pe autor. Scriam colo: *Poate voi mai petrece câte-o vacanță leneșă, care numai călătorie nu s-ar putea numi, poate nu. Dar epoca jurnalelor de călătorie se încheie cu povestea acestui pelerinaj.* E vorba de turul israelian, strict pe traseul siturilor creștine. 25 noiembrie - 2 decembrie 2009. Cartea avea să mai aștepte trei ani până să apară. Dar intercalarea avea să continue. Prima carte, *Călătorul de serviciu*, Editura Semne / Editura MNLR, București, 2008, a apărut când trăisem deja călătoria descrisă în primul capitol al celei de-a doua. La fel, călătoria descrisă în primul capitol al acestei cărți a avut loc, iar jurnalul ei a fost scris și publicat pe blog imediat, cu câteva luni înainte de

apariția celei de-a doua cărți. Încât fraza citată la începutul acestui text, care afirma peremptoriu că epoca jurnalelor de călătorie a trecut și care face parte din această a doua carte, trebuie considerată acum, în acest context cronologic, mai ales ca un gest de subliniere a rolului și rostului nodal al pelerinajului din urmă cu trei ani față de atunci. Altfel spus, oarecum relativizată.

Dar care-i rostul celor de mai sus? Nu altul decât de a sugera lectura la fel de relativizată a frazei cu care începe ultimul capitol al cărții de față. Ceea ce e limpede e că acum, la scurt timp după încheierea călătoriei prin Alpi, asta e intenția autorului. Publicarea cărții e presupusă a avea loc înainte de sfârșitul anului. Deci nici o altă călătorie nu se va mai derula înainte de publicare. Există, așadar, premise ca intenția exprimată în fraza cu pricina să se materializeze. Ca vremea călătoriilor să se încheie. Desigur, premise nu înseamnă certitudini. E imposibil și chiar irațional să anticipăm acum asupra anului viitor. Din mult mai multe perspective decât doar alternativa personală. Se pot întâmpla multe, pe multe planuri, ca să saboteze o eventuală intenție de a mai călători.

Dar să lăsăm imponderabilele, pentru a vedea ce itinerare întâlnim în această carte. În vara lui 2012 am petrecut nouă zile într-un sat olandez, ca invitat al unui prieten muzician stabilit pe aproape. Am dat jurnalului titlul unui străvechi fim

sovietic. Anul următor a fost singurul din ultimii 15 în care n-am mai ieșit din țară. A inserat, totuși, o relatare despre vacanța, în premieră, la Sfântu Gheorghe Deltă. În 2014 vacanța a avut ca spațiu de desfășurare insula Rhodos. În 2015 un prim tur de autocar în sud-vestul Turciei, după trei sejururi relatate în cărțile anterioare: 2008, 2010, 2012.

Am stabilit destinația vacanței din 2016 cu harta Europei în față. Din perspectiva călătorului – personaj generic implicit al tripticului livresc, granița estică a Europei e granița vestică a grupului de țări Federația Rusă – Belarus – Ucraina. Așa-zisa Republică Moldova poate o voi vedea odată, poate nu. Am ratat traversarea Tallin – Helsinki și e foarte improbabil să mai ajung în Finlanda. Îmi rămăseseră trei enclave, plus antienclava insulară Islanda. Am traversat de colo-colo Elveția, cea mai omogenă enclavă. Au rămas neatinse Belgia & Luxemburg și Serbia & Muntenegru & Macedonia & Bosnia & Albania. Enclava balcanică vestică nici nu mă interesează în totalitate. Iată spațiul unde voi mai călători sau nu. Și acum, la drum!

Autorul

NOUĂ ZILE DINTR-UN AN

Premieră triplă, care se va dovedi, de fapt, una marcată de vechiul meu obicei, de călător de serviciu, va fi cumva integrată în bulbul din foi învelite al experiențelor de gen. Prima călătorie de unul singur, închizând cumva cercul formulei din anii celui de-al doilea serviciu, o zi, un oraș, între două nopți pe cușeta trenului. Dar diferența e că e prima călătorie de unul singur în străinătate. Prima călătorie de unul singur cu avionul. București Henry Coandă – Amsterdam Schipol. Compania KLM. Avioane cu burta albă și spinarea bleu, te duc cu gândul la echipamentul squadrei azzurra, care mâine, 1 iulie 2012, când voi sărbători separat 36 ani de râie, în sensul filmului lui Billy Wilder, cu Marilyn (a treia premieră!) va juca (și va pierde categoric, dar nu le poți avea pe toate) finala campionatului European, în fața Spaniei *amarilla-roja*. Primesc un mic premiu pentru micul curaj al expediției solitare,

loc la un hublou care nu e pe aripă. Ba chiar locul din mijloc e neocupat. La culoar, un domn distins, discret fistichiu, cu care voi verifica o regulă din familia murphologică: între trei și șase ore de călătorie, indiferent de mijlocul de transport, rutier, feroviar, naval sau aerian, în condiții similare de unu-la-unu, conversația se leagă doar în ultimele 45 de minute și debarcarea lasă o undă de regret, dar și o cunoștință ieșită din banal.

Pe rândul meu și cele adiacente, total nouă locuri, trei călători au laptopurile deschise pe genunchi. Al meu e unul dintre ele, cu bateria încărcată la maximum de autonomie. Așa că, fără a disprețui prima posibilitate de a vedea comod exteriorul, nu-mi lipsesc avid ochii de hublou. Mă distrez doar cu joaca preferată, observând că indiferent de perspectivă, raccourci (de pe stradă) sau plonjeu (de la hubloul avionului), centrul de prelucrare a senzației vizuale își păstrează forța de asociativitate, văzând în nori tot felul de lucruri. Totuși am timp de a observa o anume diferență: privind în sus, spre cer, văd cu precădere, segmente de hărți, pe când privind de sus figurile de animale, reale sau fantastice, chiar nu contează, sunt majoritare. Mă amuz cu un arhipelag britanic foarte puțin deformat dar simetrizat dreapta-stânga, cu o Irlandă spre nord-est de Edimburg, după nici juma' de milă un Donald Duck (doar mă duc în țara Dutchmen, nu?), ca apoi să închei jocul remarcând

un Atreyu, câinele zburător din *Neverending Story*, într-o dezvoltare verticală de nori, a cărei nume tehnic l-am uitat. Dacă mi l-aș aminti oricum ar perturba tabloul. Semn că e cazul să revin la laptop. Nu din spirit gregar și nici ca să fac pe interesantul, ci doar pentru a menține la nivel rezonabil indicele de folosire a timpului. Reușesc să mă concentrez până la a reveni la atmosfera prequel și vânez o găselniță pe care numai senzația subterană a zborului ar fi reușit s-o inducă. Ca apoi să conversez cu vecinul, plecând de la banala mea observație că începeam să pierdem, discret, înălțime. Se dovedește a fi norvegian, pretinde a avea afaceri în Constanța (suma pe care susține că ar fi investit-o în economia țării mele, pe care țară pretind eu că o cunosc mai bine, mă face să citez, pentru a nu știu câta oară, celebra replică a lui Lino Ventura din *Bulevardul romului*: „Dacă omul zice că e mexican și orb, atunci e mexican și orb”) și indiferent dacă e un milionar trăznit sau doar un trăznit, e cult, ceea ce fu al doilea semn că îngerul meu binecuvântează călătoria. Oricum e primul străin care, dincolo de politețea de a-mi aprecia fluența îngrozitoare mele engleze de mahala, nu mă crede rus, ceea ce face plauzibile contactele lui cu românii. Sau, poate, oricât ar fi de precară engleza mea, partenerii lui or vorbi una și mai proastă.

În fine, primul punct de preocupare, contactul cu gazda mea de ocazie, se făcu mai lesne decât mi-ar fi putut fi teamă